

Laapotti Saara & Venäläinen Annina

MITEN KOULURUOKA NÄKY KUNTIEN KOTISIVUILLA.

Opinnäytetyö
Palvelujen tuottaminen ja johtaminen

Joulukuu 2013

MAMK
University of Applied Sciences

KUVAILULEHTI

	Opinnäytetyön päivämäärä 28.11.2013	
Tekijä(t) Laapotti Saara & Venäläinen Annina	Koulutusohjelma ja suuntautuminen Palvelujen tuottaminen ja johtaminen	
Nimeke Miten kouluruoka näkyy kuntien kotisivuilla.		
Tiivistelmä Opinnäytetyön tavoitteena oli tutkia ja selvittää valtakunnallisesti, mitä kouluruokailusta kerrotaan kuntien kotisivuilla. Selvitys on osa Mikkelin Ammattikorkeakoulun ja VTT:n kaksivuotista hanketta, jonka tarkoituksena on kouluruoan ja sen tekijöiden arvostuksen parantaminen, hanketta rahoittaa maa- ja metsätalousministeriö. Kävimme läpi valittujen kolmenkymmenen kunnan kotisivut ja kirjoitimme muistiin mitä kaikkea kouluruoasta ja sen ympärille kuuluvista asioista kerrotaan. Perehdyimme myös kotisivujen rakenteeseen ja yleiseen ilmeeseen. Kuntien kotisivuja tutkiessa kävi ilmi, että kouluruokailua koskeva tiedottaminen vaihteli todella paljon. Kunnan koko ei vaikuttanut kotisivuilla annettavan tiedon määrään. Vaihteli kuntakohtaisesti todella paljon, mitä asioita pidettiin tärkeinä ja mitä kouluruokailusta kerrottiin kuntalaisille. Monet kunnat ohjasivat koulujen omille sivuille, josta löytyi tarkempaa tietoa kouluruoasta. Osa kunnista ei tiedottanut kouluruokailusta mitään ja osa panosti tiedottamiseen paljon, kertomalla ruokalistaista, antamalla ruokapalveluesimiesten yhteystietoja, tiedottamalla erityisruokavaliolomakkeesta sekä kertomalla kuka ruoan valmistaa.		
Asiasanat (avainsanat) Kouluruoka, kunnat, Internet		
Sivumäärä 34 + lähteet + liitteet	Kieli Suomi	URN
Huomautus (huomautukset liitteistä)		
Ohjaavan opettajan nimi Kotro Eliisa	Opinnäytetyön toimeksiantaja Mikkelin ammattikorkeakoulu	

DESCRIPTION

		Date of the bachelor's thesis 28.11.2013
Author(s) Laapotti Saara & Venäläinen Annina		Degree programme and option Hospitality Management
Name of the bachelor's thesis How does the school meal appear on municipality websites.		
Abstract Our aim was to explore and explain from the national level, what is said about school lunch on the local website. The report is part of Mikkeli University of Applied Sciences and VTT's two-year project, funded by the Agriculture and Forestry Ministry. We went through a thirty municipal websites, and wrote down what was said about school food. We became familiar with the structure of the websites and the overall look. While researching municipalities' websites it became clear that the information on school meals has changed a lot. The municipality's size had no effect on the amount of information given on the home pages. The municipality sites had a lot of changes in what things were important and what information about school meals was told to the residents. Many municipalities guided the school's web site, which provided more detailed information about school food. In our study, it became clear that the information on school meals varied widely. Some of the municipalities did not provide information about the school lunch at all, and part of the municipalities provided a lot of information, such as reproducing the menus, giving contact information for the food service managers, as well as informing about special diets and who produces the food.		
Subject headings, (keywords) school meal, municipality, internet		
Pages 34	Language Finish	URN
Remarks, notes on appendices		
Tutor Kotro Eliisa		Bachelor's thesis assigned by Mikkeli University of Applied Sciences

SISÄLTÖ

1	JOHDANTO	1
2	TOIMEKSIANTAJA JA TYÖN TARKOITUS	1
2.1	Työn tarkoitus	1
2.2	Kriteerit	2
2.2.1	Tekninen	2
2.2.2	Kuntien sivut ja kouluruoka	3
2.2.3	Yleistä	5
2.3	Pohdintaa	5
2.4	Kouluruoan näkyvyys eri medioissa	5
3	TYÖNTOTEUTUS	7
3.1	Aineiston valintatapa	7
3.2	Kartta 1	9
4	TULOKSET	10
4.1	Espoo	10
4.1.1	Kotisivut	10
4.1.2	Kouluruoka	10
4.2	Kotka	11
4.2.1	Kotisivut	11
4.2.2	Kouluruoka	11
4.3	Porvoo	11
4.3.2	Kouluruoka	12
4.4	Nurmijärvi	12
4.4.1	Kotisivu	13
4.4.2	Kouluruoka	13
4.5	Nokia	13
4.5.1	Kotisivut	14
4.5.2	Kouluruoka	14
4.6	Mustasaari	15
4.6.1	Kotisivut	15
4.6.2	Kouluruoka	15
4.7	Kauhava	15
4.7.1	Kotisivut	15

4.7.2	Kouluruoka	16
4.8	Loviisa	16
4.8.1	Kotisivut.....	16
4.8.2	Kouluruoka	17
4.9	Lapua	17
4.9.1	Kotisivut.....	17
4.9.2	Kouluruoka	17
4.10	Kalajoki.....	17
4.10.1	Kotisivut.....	17
4.10.2	Kouluruoka	18
4.11	Hanko.....	18
4.11.1	Kotisivut.....	18
4.11.2	Kouluruoka	18
4.12	Hausjärvi.....	18
4.12.1	Kotisivut.....	19
4.12.2	Kouluruoka	19
4.13	Suomussalmi.....	19
4.13.1	Kotisivut.....	19
4.13.2	Kouluruoka	20
4.14	Pöytyä	20
4.14.1	Kotisivut.....	20
4.14.2	Kouluruoka	20
4.15	Laihia	20
4.15.1	Kotisivut.....	21
4.15.2	Kouluruoka	21
4.16	Suonenjoki	21
4.16.1	Kotisivut.....	21
4.16.2	Kouluruoka	21
4.17	Kemiönsaari.....	22
4.17.1	Kotisivut.....	22
4.17.2	Kouluruoka	22
4.18	Luoto.....	22
4.18.1	Kotisivut.....	23
4.18.2	Kouluruoka	23
4.19	Pielavesi.....	23

4.19.1 Kotisivut.....	23
4.19.2 Kouluruoka	24
4.20 Joutsa	24
4.20.1 Kotisivut.....	24
4.20.2 Kouluruoka	24
4.21 Ruovesi	25
4.21.1 Kotisivut.....	25
4.21.2 Kouluruokailu	25
4.22 Vesilahti.....	25
4.22.1 Kotisivut.....	25
4.22.2 Kouluruokailu	26
4.23 Aura	26
4.23.1 Kotisivut.....	26
4.23.2 Kouluruokailu	26
4.24 Paltamo	27
4.24.1 Kotisivut.....	27
4.24.2 Kouluruoka	27
4.25 Lappajärvi	27
4.25.1 Kotisivut.....	27
4.25.2 Kouluruoka	28
4.26 Hartola	28
4.26.1 Kotisivut.....	28
4.26.2 Kouluruoka	28
4.27 Lemi	28
4.27.1 Kotisivut.....	29
4.27.2 Kouluruoka	29
4.28 Reisjärvi.....	29
4.28.1 Kotisivut.....	29
4.28.2 Kouluruoka	29
4.29 Sulkava	30
4.29.1 Kotisivut.....	30
4.29.2 Kouluruoka	30
4.30 Köyliö	30
4.30.1 Kotisivut.....	30
4.30.2 Kouluruoka	30

5	TULOSTEN YHTEENVETO	31
5.1	Erityismaininnat kuntien sivuilta.....	31
5.1.1	Taulukko 1	32
5.2	Tiivistelmä	33
5.2.1	Taulukko 2	33
6	JOHTOPÄÄTÖKSET	34
	LÄHTEET.....	35

LIITTEET

1 Taulukko

2 Taulukko

1 JOHDANTO

Opinnäytetyön aiheenamme on tutkia ja selvittää valtakunnallisesti, mitä kouluruokailusta kerrotaan kuntien kotisivuilla. Tehtävänämmme on käydä läpi valittujen kolmenkymmenen (30) kunnan kotisivut ja kirjoittaa muistiin, mitä kouluruoasta ja sen ympärille kuuluvista asioista kerrotaan.

Mikkelin ammattikorkeakoulun ja VTT:n ideoimasta ja rakentamasta yhteishankkeesta saimme idean opinnäytetyöllemme. Työmme on tarpeellinen, sillä tutkimme, mitä tällä hetkellä kuntien sivuilla tiedotetaan. Saatujen tulosten perusteella, luomme mahdollisia parannusehdotuksia.

2 TOIMEKSIANTAJA JA TYÖN TARKOITUS

Opinnäytetyömme liittyy Mikkelin ammattikorkeakoulun ja Teknologian tutkimuskeskus VTT:n käynnistämään hankkeeseen, jonka tarkoituksena on kouluruoan sekä sen tekijöiden arvostuksen parantaminen. Kouluruokailuhankkeen tavoitteena on lisätä vuorovaikutusta kouluruoan ympärillä sekä nostaa kouluruokailun arvostusta koko ruokayhteisössä. Oppilaiden lisäksi ruokakeskusteluun halutaan mukaan vanhemmat, opettajat, ruoan valmistajat ja suunnittelijat, viljelijät, tavarantoimittajat, poliittiset päättäjät ja kehittäjät. Kanavina käytetään koulujen Wilma-ohjelmaa ja VTT:n Owela-verkkopalvelua. Hankkeessa on kaksi pilottikoulua Etelä-Savossa ja kaksi Espoossa. Kokeilukohde on Mikkelin kaupungin alueella toimiva ”maaseutumainen ruokayhteisö” ja vertailukohteena pääkaupunkiseudulta valittava ”kaupunkimainen ruokayhteisö”, jota rahoittaa maa- ja metsätalousministeriön Laatuketju-hanke. Projektilla pyritään kehittämään vuorovaikutusta koko kouluruokaan liittyvässä ruokayhteisössä. Kantavana ajatuksena on, että tietoisuuteen, arvostukseen ja oppimiseen voidaan tehokkaimmin vaikuttaa yhdessä tekemällä ja kokemalla.

2.1 Työn tarkoitus

Työn tarkoituksena on kartoittaa ja selvittää, millä tavalla kouluruokailusta tällä hetkellä tiedotetaan kuntien kotisivuilla. Esimerkiksi: onko kerrottu pelkästään ruokalista, onko erityisruokavaliot merkitty, annetaanko tietoa ruoan alkuperästä, miten huomioi-

daan ruoantekijät, ovatko koulujen nettisivut avoimna muillekin kuin koulun henkilökunnalle, yms. Huomioimme myös kuntien sivuja tutkiessa, millaiset ovat sivujen rakenteet, värimaailmat ja ovatko ne kaikille sivunkäyttäjille helppolukuiset.

2.2 Kriteerit

Tässä osiossa kerromme, millaiset ovat hyvien Internet-sivujen kriteerit. Tutkiessamme kuntien kotisivuja käytämme apunamme luomiamme taulukoita, johon olemme koonneet hyvän ja selkeän Internet-sivun kriteerit. Olemme jakaneet kriteerit tekniseen ja sisällölliseen puoleen. Teemme kummastakin oman taulukon (Liitteet 1 & 2). Olemme käyttäneet lähteinä erilaisia kouluruokailuun liittyviä nettisivuja ja alan kirjallisuutta.

2.2.1 Tekninen

Tekninen osio pitää sisällä hyvien nettisivujen rakenteellisen puolen, eli sivujen rakentamisen selkeäksi ja helppolukuiseksi käyttäjäryhmää ajatellen.

2.2.1.1 Kohderyhmä

Internet-sivujen rakentaminen alkaa kohderyhmän tiedostamisesta. Sivujen rakentaminen helpottuu, kun tiedetään, kenelle sivuja tehdään. Sivujen sisältö rajautuu ja sivut muotoutuvat kohderyhmän mukaan, jotta tarpeelliset ja kohderyhmää kiinnostavat asiat ovat selkeästi esillä. Kuntien kotisivun kohderyhmänä toimivat kaikki kunnan asukkaat. ”Sivusto tulee rakentaa asiakkaan ja tämän tarpeiden ympärille ja tarjota asiakkaiden tarvitsemaa tietoa” (Lincoln 2009, 48). Tästä syystä on tärkeää määritellä, ketkä ovat potentiaalisia asiakkaita, miksi he ovat tulleet kotisivuille ja mitä tietoa he sieltä etsivät. ”Kun tämä on selvitetty, on helppo suunnitella sivujen sisältö” (Lincoln 2009, 56–57.).

2.2.1.2 Rakenne

Sivujen rakenteen on oltava selkeä, asiat ovat hyvin ja järjestelmällisesti aseteltu. Jo heti etusivulla tulee näkyä, mistä sivujen käyttäjä löytää tarvitsemansa tiedon. Asioiden tulee olla järjestelmällisesti esillä, mikä helpottaa juuri tietojen löytymistä ja nii-

den lukemista ja sisäistämistä. Mielestämme hyvin suunnitellulla sivustolla käyttäjä saa käsityksen sivuista jo ensi vilkaisulla. Ensivaikutelma on tärkeä, sillä jos sivut vaikuttavat sekavilta tai latautuvat hitaasti, on kävijän helppo lähteä pois. Useasti ihmiset ensimmäiseksi silmäilevät sivua eivätkä ala suoraan lukemaan esitettyä tekstiä, minkä takia on tärkeä pitää sivu johdonmukaisena ja selkeänä.

”Otsikot ovat tärkeitä, sillä ne herättävät kävijän kiinnostuksen ja samalla helpottavat navigointia” (Lincoln 2009, 59).

”Suoraan asiakkaalle kirjoitettu selkeä, ytimekäs ja lyhyisiin kappaleisiin jaettu teksti parantaa luettavuutta, sillä itse sisältö on sivujen merkittävin menestystekijä” (Juslén 2009 b, 158). Helppokäyttöisen sivuston toimintaa ei tarvitse arvailla, käyttölogiikka säilyy sivulta sivulle. Luotettavan sivuston viesti on selkeästi esillä, helposti tulkittavissa ja tieto on hierarkkisesti esillä.

2.2.1.3 Visuaalisuus

Visuaalisuus tarkoittaa Internet-sivujen ulkoasua. Sen tärkeimpiä osia ovat eri asioiden ja tietojen sommittelu, typografia eli kirjoitusmerkkien käyttö ja värit. Kuntien kotisivujen tulee olla selkeitä ja hillittyjä ulkoasultaan. Värimaailman tulee olla aika neutraalia ja fontti helppolukuista sekä fonttikoko tarpeeksi isoa. Sivujen tulee sopia kaikille kuntalaisille, nuorista aina vanhuksiin. Visuaalisuuden ja sivujen ulkonäön tulee olla esitetyn asian kanssa samoilla linjoilla.

”Huomion herättäminen, mielenkiintoisuus ja helppolukuisuus ovat verkkojulkaisun tärkeimpiä ulkoasullisia piirteitä”. (Hatva 1998.)

2.2.1.4 Sisältö

Sisältö tulee rajata niin, että kaikki turha ja ylimääräinen jätetään pois. Sivut keskittyvät ainoastaan olennaiseen tietoon ja sisältää kaiken tarvittavan. Etusivulta tulee löytyä tärkeimmät asiat, jotka kävijän halutaan näkevän ensimmäisenä. Asiat tulee esittää selkeästi ja niin, että ne ovat johdonmukaisessa järjestyksessä.

2.2.2 Kuntien sivut ja kouluruoka

Tässä luvussa 2.2.2 kerrotaan kriteerejä, mitä kuntien hyvillä kotisivuilla kouluruoasta ja siihen liittyvistä asioista tulee olla nähtävissä. Kriteerit on laadittu mieltien, mitkä

tekijät vaikuttavat kouluruoan ja sen tekijöiden arvostuksen nousuun. Ajattelimme asiaa myös vanhempien näkökannalta, mitä heidän on hyvä tietää ja mitä he haluavat mahdollisesti tietää kouluruoasta ja sen tekijöistä sekä ruoan alkuperästä.

2.2.2.1 Ruokalista

Ruokalista löytyy varmasti jokaisen kunnan sivulta, mutta miten se esitetään ja mitä kaikkea muuta tietoa sen ympärille on koottu. Ruokalistasta on hyvä luoda kaiken kattava tietopaketti, niin oppilaille kuin vanhemmille, jossa tulee kertoa lisukkeet, erityisruokavaliot sekä kasvisvaihtoehto.

Ruokalistan esittämissä on jokaisen kunnan ja koulun oma valinta: päivä-, viikko-, kuukausi- vai kiertävälista. Yleisimmät allergiamerkit on hyvä löytyä ruokalistasta: vähälaktoosinen, laktoositon, maidoton, ym. Maininta ruokalistassa, että ruokailuun kuuluu lisukkeena myös juoma, salaatti ja leipä ovat paikallaan.

2.2.2.2 Ruoan alkuperä ja sen valmistajat

Kunnan sivuilla on hyvä näkyä mistä koululla syötävän ruoan raaka-aineet ovat tulleet tai tukku, josta ruoka toimitetaan. Näistä ei tarvitse kertoa laajaa tietoiskua, mutta ne on hyvä olla mainittuna. Maininta, ketkä kuuluvat kunnan ja/tai koulun ruokapalveluhenkilökuntaan parantaa tekijöiden näkyvyyttä ja arvostusta. Heidän yhteystietonsa tulee olla myös saatavilla, mahdollisia vanhempien yhteydenottoja varten.

Ruokapalveluesimiehen yhteystiedot on hyvä olla mainittuna, jos vanhemmille tulee kysyttävää koskien ruokaa, heidän ei tarvitse hoitaa asiaa rehtorin tai opettajan kautta vaan he voisivat tavoittaa suoraan vastuussa olevan ruokapalveluesimiehen.

2.2.2.3 Erityisruokavalio

Nykyisin monella oppilaalla on jokin ruoka-aineallergia, mikä vaatii erityisruokavaliota. Tutkiessamme kuntien sivuja otamme huomioon, ilmoitetaanko ruokalistassa yhteydessä vielä erikseen erityisruokavalio oppilaille heidän ruokalistansa. Huomioimme myös löytyykö ruokalistojen yhteydestä yleiset erityisruokavaliomerkinnot (VL, L, G, M).

2.2.3 Yleistä

Kuntien rajaus sisältönsä puolesta kotisivuillaan on kiinnostavaa, pääsevätkö kaikki kuntalaiset tutkimaan ja näkemään kouluruokailun tietoja vai onko kuntien sivuilta ohjattu koulujen sivuille, joihin jokaisella kuntalaisella ei ole tunnuksia (Wilma-ohjelma).

Kellonajat milloin ruoka tarjoillaan, tulee mainita sivuilla.

2.3 Pohdintaa

Kouluruoan arvostuksen lisääminen ja kouluruoan parissa työskentelevien henkilöiden näkyvyyden parantaminen on nykypäivää. Kouluruoka saa huomiota osakseen yhä enemmän ja enemmän, sillä siitä on paljon puhetta mediassa. Kouluruoan arvostusta pyritään viemään eteenpäin pitämällä erilaisia kouluruokakilpailuja, jakamalla kouluruoka diplomeita (näistä kerrotaan tarkemmin seuraavassa kappaleessa). Kouluruokailusta tiedottaminen kuntien omilla kotisivuilla, vaatii vielä parannusta. Mielestämme sekin on niin riippuvaista kuntien kotisivujen ylläpitäjän kiinnostuksesta ja ylempien esimiesten hänelle antamista käskyistä. Jos kouluruokailusta puhetta jatketaan ja vietään eteenpäin, kunnatkin saattavat alkaa panostaa tiedottamaan enemmän kouluruokailusta omilla sivuillaan.

2.4 Kouluruoan näkyvyys eri medioissa

Nykypäivänä alan ammattilaiset haluavat tuoda kouluruokaa esille entistä enemmän, sillä sen arvostusta halutaan lisätä. Tässä suurena apuna toimii media ja erityisesti nykyisin tärkeässä roolissa oleva sosiaalinen media. Televisio, radio, lehdet ja internet tarjoavat paljon erilaisia keinoja ja mahdollisuuksia tuoda kouluruokailua ja sen tärkeyttä enemmän esille kaikille kansalaisille.

Internet on kaikista medioista epäilemättä suurin ja laajin tiedonlähde, kouluruokahakusanalla löytyy monia eri sivuja, joista löytyy paljon erilaista tietoa niin Suomesta kuin myös muualta maailmasta. Nykyään kovaa suosiota on kerännyt osakseen myös sosiaalinen media, jossa jokainen voi itse jakaa tietoa mielenkiintoisista asioista Internetissä. Tämä mahdollisuus lisää tietenkin kouluruoan näkyvyyttä, koska näin ollen

asiasta kiinnostuneet voivat jakaa tietoa eteenpäin tavoittaakseen entistä enemmän ihmisiä. Esimerkkinä näistä sivuista Facebook ja Twitter, joissa esimerkiksi Paltamon kunta jakaa tietoa.

Vaikka Internet on voimistunut ja parantanut näkyvyyttään vuosien varrella, televisio ja radio ovat edelleen vetovoimaisia tiedonlähteitä. Väitämme, että näitä pidetään luotettavimpina. Meidän mielestämme luotettavuus televisiota ja radiota kohtaan perustuu siihen, että niiden tietolähteet ovat varmoja ja luotettavia, esimerkiksi uutiset. Internet lähteet eivät ole niin luotettavia, sillä jokainen voi laittaa sinne mitä vaan tietoa ilman todellista luotettavuutta. Lähteet pitää varmistaa todella tarkasti. Televisiossa on näytetty mm. erilaisia dokumentteja kouluruoasta ympäri maailmaa (esim. Yle Areenan dokumentit, sekä Jamie Oliverin kouluruokaa -ohjelma). Radiossa ja lehdissä taas saadaan tuotua halutessa esille erityisesti oman kunnan kouluruokailutietoisuutta, paikallis- lehdillä ja radioilla on tässä iso rooli. Esimerkiksi paikallis- lehdessä voi ilmoittaa ruokalistan ja radiossa voisi vaikka tehdä erilaisia haastatteluja, koskien kouluruokaa sekä kouluruokahenkilökuntaa. Tämä lisäisi näkyvyyttä ja arvostusta.

Internetistä löytyy monia erilaisia kilpailuja ja tehtäviä, joista mainittakoon parempaa-kouluruokaa.fi sivulla oleva reseptisuunnittelukilpailu, joissa kouluruokahenkilökunnan ja/tai ruokapalveluhenkilökunnan tulee suunnitella kolme ateriakokonaisuutta. Kilpailulla pyritään löytämään hyviä reseptejä, joita kaikki koulut voivat ottaa listoilleen. Kilpailun tarkoituksena on suunnitella koululle sopivalla, pienellä budjetilla houkutteleva ja maukas ateria. Kilpailulla halutaan tuoda esille millaista on todellinen keittiöosaaminen. Kilpailun järjestää yritys nimeltään IsoMitta.

Toinen mielenkiintoinen Internet-sivu on kouluruokadiplomi.fi. Sivuja ylläpitää ja diplomin myöntävät Ammattikeittiöosaajat ry. Sieltä löytyy runsaasti erilaista tietoa kouluruokailusta ja sen tärkeydestä. Sivuilla koulujen ruokapalveluhenkilökunta ja koulu yhdessä voivat esimerkiksi hakea kouluruokadiplomia. ”Kouluruokadiplomi on osoitus turvallisen ja ravitsevuksellisesti, kasvatuksellisesti ja ekologisesti kestävästä kouluruokailun tuottamisesta sekä hyvästä yhteistyökyyvystä ja muutosvalmiudesta erilaisten asiakkaiden palvelemiseksi”. Kouluruokadiplomin saaneet koulut ja ruokapalvelut näyttävät välittämistään kouluruokailutilanteen tasosta ja laadusta oppilaille sekä heidän vanhemmilleen, koulunhenkilökunnalle ja muillekin kuntalaisille. Kunnalliset päätöksentekijät sekä muut sidosryhmät saavat myös tietoa niistä velvoitteista,

joita jokapäiväisen herkullisen ja turvallisen ruoan valmistaminen ja tarjoaminen vaatii. Ruokapalvelut voivat käyttää diplomia hyödyksi myös markkinoinnissa.

3 TYÖNTOTEUTUS

Opinnäytetyön aiheemme on tutkia valtakunnallisesti, millä tavalla kouluruokailu näkyy kuntien kotisivuilla. Tarkoituksemme on käydä läpi satunnaislukutaulukon avulla valittujen kuntien kotisivut ja kirjoittaa muistiin mitä kaikkea kouluruoasta ja siihen liittyvistä asioista kerrotaan. Helpottaaksemme kotisivujen tutkimista teimme ensiksi kriteeritaulukon, johon oli sitten helppo merkitä mitä kotisivuilla kerrotaan ja mitä ei. Työ tehtiin kvalitatiivisena tutkimuksena analysoiden eri kuntien kouluruokailua koskevia sivuja. Apuna käytimme erilaisia itse luomiamme taulukoita, jotka näkyvät liitteenä sekä alan kirjallisuutta ja Internet-lähteitä. Näiden tutkimusten pohjalta vertailimme eri kuntien kouluruokailun näkyvyyttä.

3.1 Aineiston valintatapa

Opinnäytetyössämme tutkimme kolmenkymmenen (30) Suomen kunnan kotisivuja. Valinta prosessi oli seuraavanlainen. Ensiksi laitoimme kunnat suuruus järjestykseen asukasluvun mukaan, vuoden 2013 tietojen mukaan. (kunnat.fi) Sitten käytimme ositettua otantaa. Ositettu otanta tehdään ryhmittelemällä alkioit osajoukkoihin, jonka jälkeen kustakin ryhmästä poimitaan alkioita. Eli jaoimme kunnat kuuteen (6) ryhmään asukasluvun mukaan. (yli 100 000, 100 000-50 000, 49 999- 20 000, 19 999-10 000, 9 999-5 000, alle 5000). Riippuen montako kuntaa kuhunkin luokkaan tuli, sen mukaan määräytyi, kuinka monta kuntaa kustakin luokasta valittiin. Sen jälkeen käytimme satunnaislukutaulukkoa valitessamme kunnat.

Kuntaluokkiin tulevien kuntien määrä määräytyi seuraavien kaavojen avulla laskemalla:

esimerkki: ensimmäisen luokan kuntien määrän selvittämisestä

x = valittavien kuntien määrä

9 = ensimmäisen luokan kuntien määrä

30 = haluttujen kuntien määrä

320 = kuntien määrä Suomessa

$$x = \frac{9 \cdot 30}{320} = \frac{270}{320} = 0,84$$

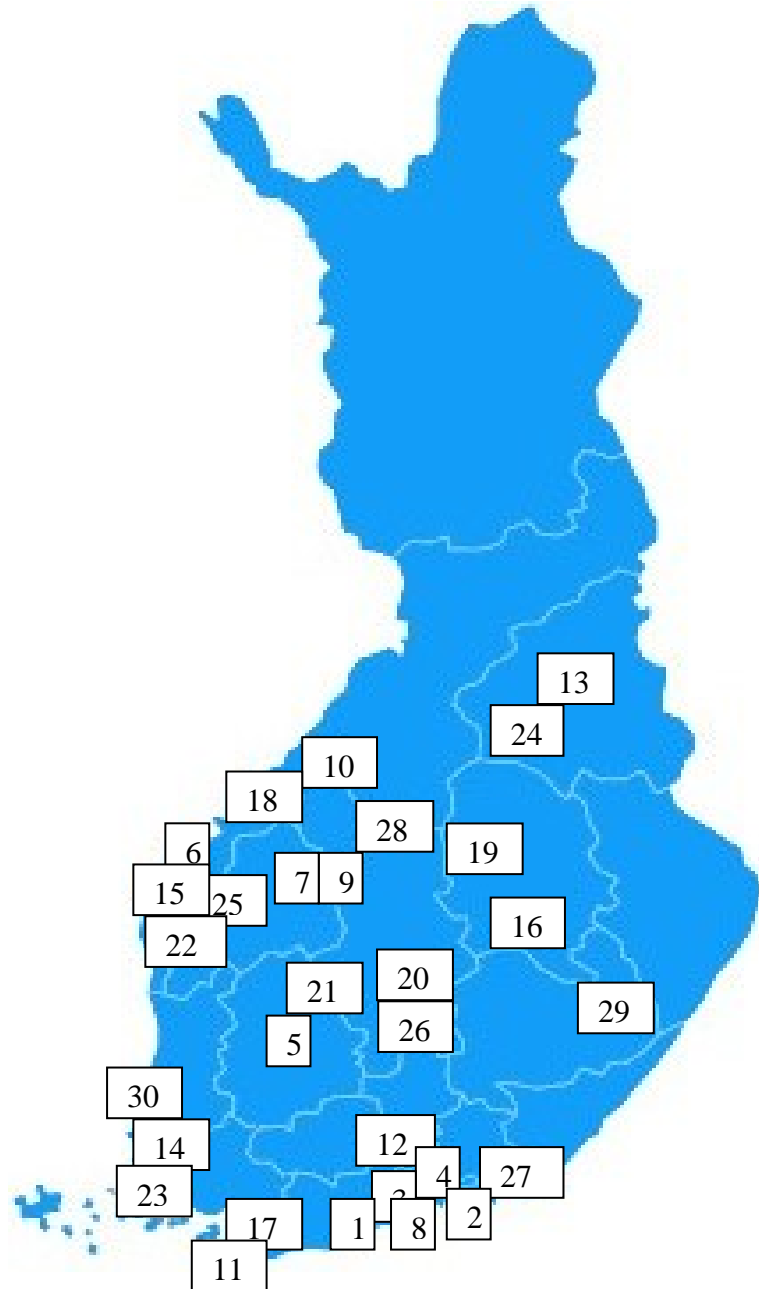
	Kuntien määrä luokittain		Tulokset / pyöristykset
1.	9	x	0,84 ~ 1
2.	11	x	1,03 ~ 1
3.	36	x	3,37 ~ 3
4.	47	x	4,4 ~ 5
5.	78	x	7,3 ~ 7
6.	139	x	13,03 ~ 13
	<hr/> 320	30	

Ositetun otannan avulla pyritään varmistamaan, että otos on mahdollisimman edustava tutkimuksen kannalta merkittävien ryhmien osalta. Edustavassa otoksessa tärkeät ryhmät ovat edustettuina otoksessa samassa suhteessa kuin perusjoukossa. Joskus jokin ryhmä voi olla niin pieni, että yksinkertainen satunnaisotanta ei pysty varmistamaan, että ryhmän edustus toteutuisi otoksessa. Näin saimme kattavan ja edustavan otoksen Suomen kunnista.

3.2 Kartta 1

Alla olevaan karttaan (kartta 1) on merkitty kaikki opinnäytetyössä mukana olevat kunnat.

1. Espoo
2. Kotka
3. Porvoo
4. Nurmijärvi
5. Nokia
6. Mustasaari
7. Kauhava
8. Loviisa
9. Lapua
10. Kalajoki
11. Hanko
12. Hausjärvi
13. Suomussalmi
14. Pöytyä
15. Laihia
16. Suonenjoki
17. Kemiönsaari
18. Luoto
19. Pielavesi
20. Joutsa
21. Ruovesi
22. Vesilahti
23. Aura
24. Paltamo
25. Lappajärvi
26. Hartola
27. Lemi
28. Reisjärvi
29. Sulkava
30. Köyliö

4 TULOKSET

Tässä osiossa on saadut tiedot ja tulokset jokaisesta opinnäytetyöhön valitusta kunnasta. Kunnat ovat suuruusjärjestyksessä asukasluvun mukaan, suurimmasta pienimpään. Tiedot kunnista on kerätty aikavälillä 1.-14.7.2013. Lähteinä kuhunkin alaotsikkoon on ollut kyseessä olevan kunnan kotisivut.

4.1 Espoo

Espoo on kaupunki, joka sijaitsee Uudellamaalla Etelä-Suomessa. Sen väkiluku on 258 635 ja se on Suomen toiseksi suurin kunta. Espoo on kaksikielinen ja suomen kielen lisäksi siellä puhutaan ruotsia.

4.1.1 Kotisivut

Espoon kaupungin sivun ensivaikutelma on mielestämme melko sekava, kaupungin pääteemat on kyllä jaoteltu heti etusivulle, mutta ajankohtaista tietoa on ripoteltu sinne tänne. Tietoa kouluruoasta Espoon kaupungissa saa etusivun *Päivähoito ja koulutus*-linkin takaa, josta kätevästi voi valita *perusopetuksen* ja sieltä *koulujen ruokalistat*. Sivulla on muutama kuva lapsista syömässä, mutta muuten sivun visuaalinen ilme on aika mitäänsanomaton, kirjoitusasu on kuitenkin selkeää ja fonttikoko hyvä. Espoon alueen kouluruoasta vastaa Espoo Catering. Sivulta voi lukea Espoo Cateringin uutisia, mutta esimerkiksi yrityksen yhteystietoja ei sivulta löydy.

4.1.2 Kouluruoka

Sivulla kerrotaan lasten kouluruoan syömisen tärkeydestä ja sen vaikutuksesta nuoren opiskelulle. Sivulta käy ilmi, että koululaisille tarjotaan jokaisella aterialla lämmin pääruoka lisäkkeineen, ruokajuomaa, leipää sekä ravintorasvaa. Erityisruokavaliot, joihin on lääketieteelliset syyt, toteutetaan. Kasvisruokailijoille tarjotaan päivittäin kasvisruokaa, joka sisältää kasvikunnan tuotteiden lisäksi kananmunaa ja maitovalmisteita. Vanhemmat toimittavat itse keittiöön Kansaneläkelaitoksen korvaamat erityisvalmisteet. Itse ruokalistat löytyvät viiden viikon ajalle erillisinä pdf-tiedostoina nettisivun sivupalkista. Jokaiselle päivälle on tarjolla siis pääruoka ja kasvisvaihtoehto. Erityisruokavalioita ei ole merkitty, mikä tuo listaan mielestämme suuren puutteen.

Yleisimpien erityisruokavaliomerkkien tulisi olla näkyvillä, koska kyse on kuitenkin nykypäivänä isosta asiasta (esim. VL, G, L). Emme kuitenkaan tiedä ilmoitetaanko kyseiset merkit ruokasalin seinällä olevissa ruokalistoissa.

4.2 Kotka

Kotka on kaupunki Kymenlaakson maakunnan eteläosassa, kaupungin asukasluku on 54 839. Peruskouluja Kotkassa on 25.

4.2.1 Kotisivut

Kotkan kaupungin etusivu on selkeä ja aiheet on aseteltu helposti löydettäväksi. *Koulutus ja opiskelu*-palkin takaa pääsee selaamaan koulujen perustietoja, *päivittäinen koulutus* linkki aukaisee kokonaan uuden Kotkan koulut- nimisen sivun. Sieltä pääsee *kouluruokailu*- sivulle. Sivun ulkonäkö on melko vaisu ja tylsä, kuvia ei ole. Koulujen ruokalistat sivulle on eri linkki, josta avautuu Kymijoen Ravintopalvelut Oy:n sivut.

4.2.2 Kouluruoka

Kotkan kaupunginsivuilla tietoa kouluruoasta on todella vähän. Sivuille kerrotaan, että kouluruokailun suunnittelussa ja toteutuksessa huomioidaan valtakunnalliset ravitsemussuosituksot ja pyritään tarjoamaan koulun oppilaille ja henkilökunnalle tasapainoinen ja monipuolinen koululounas. Erityisruokavaliot huomioidaan ateriasuunnittelussa. Sivun alareunassa on linkki Kymijoen Ravintopalvelut Oy:n sivulle, jossa tietoa löytyykin enemmän.

4.3 Porvoo

Porvoo on Suomen kaupunki joka sijaitsee maan etelärannikolla Uudenmaan maakunnassa. Kaupungin asukasluku on 49 028. Kaupunki on kaksikielinen (suomi, ruotsi).

4.3.1 Kotisivut

Porvoon kotisivujen auettua, katseemme osuu ensimmäisenä punaraitaiseen taustaan. Se tekee sivuista vähän sekavan tuntuiset ja häiritsee hiukan. Sivujen rakenne on selkeä ja kaikki tärkeät asiat löytyvät sivulta hyvin. Fonttikoko on hyvä ja fontin väri on selkeä ja helposti luettava.

Porvoon kotisivuilta pääsee lukemaan kouluruoasta seuraavaa polku pitkin:
Etusivu → Palvelut → Opetus ja koulutus → Perusopetus → Kouluruoka.

4.3.2 Kouluruoka

Sivulle on liitetty ruokalista, jossa on kerrottu kuukauden ateriat ja tarjolla olevat lisukkeet. Sivulla kerrotaan, että oppilaat saavat yhden kouluaterian päivässä ja jos lapsi tarvitsee erityisen ruokavalion terveydellisten tekijöiden vuoksi, siitä tulee keskustella opettajan kanssa. Ruoka tulee koululle ruokahuoltopalvelusta. Sivuille on liitetty linkki mistä pääsee katsomaan lisätietoja ruokahuoltopalvelusta nimeltä Birgitta Creuziger.

Sivulle on myös linkitetty: Laatukäsikirja, ruokailusta ja ravitsemuksesta päivähoidossa ja koulussa. Se on Porvoon kaupungin ravitsemustyöryhmän laatima laatukäsikirja, jossa määritellään tarjottavan ruoan ravitsemuksellinen laatu sekä tarjolla olevia ruokavalioita.

Porvoo on kaksikielinen kaupunki, siksi kaikki tieto oli mahdollista saada luettavaksi myös ruotsinkielellä.

4.4 Nurmijärvi

Nurmijärvi on Suomen kunta, joka sijaitsee Uudenmaan maakunnassa. Kunnassa asuu 40 719 ihmistä.

4.4.1 Kotisivu

Nurmijärven kotisivut ovat väriltään hyvin selkeät ja neutraalit, värisävy on hennon vaaleansininen. Sivut ovat todella selkeät, asiat on hyvin jäsenneilty ja siten helppolukuiset. Fontin väri ja koko on hyvä, extrana vielä fonttikokoa voi itse suurentaa tai pienentää oman mielen mukaan.

Nurmijärven kotisivuilla tietoa kouluruoasta saa seuraavaa polkua pitkin:

Etusivu → Perhe ja hyvinvointi → Opetus ja koulutus → Oppilashuolto → Kouluruokailu.

4.4.2 Kouluruoka

Sivuilla kerrotaan, että:

”Oppilaalle tarjotaan jokaisena työpäivänä tarkoituksenmukaisesti järjestetty ja ohjattu, täysipainoinen maksuton kouluateria kuuden viikon ruokalistakierron mukaisesti. Ruokalista on nähtävissä ruokapalveluiden kotisivuilla sekä viikoittain Nurmijärven Uutisissa”.

”Erityisruokavaliota terveydellisin perustein tarvitsevien tulee antaa ilmoitus mahdollisine toteutusohjeineen kouluterveydenhoitohenkilöstön kautta keittiöhenkilökunnalle”.

Sivulla on myös linkit koulujen ruokalistaan sekä erityisruokavaliolomakkeeseen.

Ruokalista linkistä selviää, että käytettävä ruokapalvelu on Aleksia ruokapalvelut.

Ruokalistan alapuolella on myös kerrottu ateriaan kuuluvat lisukkeet.

4.5 Nokia

Nokia on Suomen kaupunki, joka sijaitsee Pirkanmaan maakunnassa. Kaupungissa asuu 32 354 ihmistä.

4.5.1 Kotisivut

Nokian kotisivut ovat selkeät niin rakenteeltaan kuin värimaailmaltaan. Asiat ovat järjestelmällisesti esillä ja sivun värit on neutraali. Fonttikoko on hyvä ja helppolukuinen.

Nokian kotisivuilla kouluruokailusta pääsee lukemaan seuraavaa reittiä pitkin:
Etusivu → Palvelut → Kasvatus ja opetus → Perusopetus → Kouluruokailu.

4.5.2 Kouluruoka

Nokian kotisivuilla on pitkä teksti, mikä käsitteli kouluruokailua. Siellä on lainaus perustus- ja lukiolaista, koskien oppilaille tarjottavaa ateriaa. Sivulla kerrottiin, että koululounaan tavoitteena on edistää oppilaan terveyttä ja työtehoa sekä hyviä tapoja. Siellä on selitetty tarkasti, millainen on hyvä ja terveellinen koululounas sekä mitä kaikkea se pitää sisällään lisukkeineen. Kouluissa pyritään myös kehittämään lasten maku- ja ruokailutottumuksia sekä opettajat opettavat lounaalla ruokailuun liittyviä käytöstapoja käytännössä.

Sivuilla kerrottiin tuotanto- ja palvelukeittiöistä, jotka valmistavat ja tarjoilevat kouluruoan. Ruokalista on kuuden viikon peruslista, viikkolista julkaistaan Nokian Uutisissa ja Aamulehden Moro-liitteessä. Ruokailu ajoittuu kello: 10.30 - 12.30 välille ja siihen on varattu puoli tuntia aikaa. Oppilaat saavat itse ottaa sen verran ruokaa minkä syövät itsepalvelulinjastosta. Erityisruokavaliosta on kerrottu, että se toteutetaan lääkärin, terveydenhoitajan tai ravitsemusterapeutin selvityksen perusteella hoito-ohjeiden mukaisesti. Eettiset ja uskonnolliset syyt huomioidaan mahdollisuuksien mukaan ja luomuruokavaliota ei pysty toteuttamaan. Kysymyksiä ja lisätietoja varten on annettu Nokian Ruokapalveluiden yhteystiedot sekä yhteystiedot ja sähköpostiosoitte ruokapalvelupäällikölle, ruokapalveluohjaajalle sekä toimistosihteerille.

Sivuilla annettiin yleistä perustietoa kouluruoasta ja sen tekijöistä, sekä kerrottiin kuinka kouluissa panostetaan oppilaiden tietämykseen terveellisestä ravitsemuksesta ja annetaan oppia sivistyneistä ruokailutavoista, mutta sivuilta ei löytynyt itse ruokalista. Ruokalista on luettavissa koulujen omilta kotisivuilta ja yllä mainituista lehdis-

tä. Siellä ei ollut linkkejä, mitä pitkin olisi suoraan päässyt tutustumaan ruokalistaan tai ruoan valmistajiin tarkemmin.

4.6 Mustasaari

Mustasaari on Suomen kunta, joka sijaitsee Pohjanmaan maakunnassa. Vaasan kaupunki perustettiin aikoinaan Mustasaareen, ja nykyään Mustasaari ympäröi kaupungin. Mustasaari on rannikkokunta, jossa on asukkaita 19 012.

4.6.1 Kotisivut

Kotisivut on rakennettu yksinkertaisesti, valkealla pohjalla mustaa tekstiä. Liikaa tietoa on laitettu etusivulle ja fonttikoko tuntuu liian pieneltä. Sivusta saa vähän sekavan ja yksinkertaisen vaikutelman.

Kotisivulta pääsee lukemaan koulujen ruokailusta seuraavaa reittiä pitkin:

Etusivu → Opetus ja koulutus → Ruokalista.

4.6.2 Kouluruoka

Sivuilla on linkki josta löytyy kuuden viikon ruokalista. Sama lista on kaikilla mustasaaren kunnan kouluilla. Muuta tietoa ei kunnan sivuilla ollut koskien kouluruokaa.

4.7 Kauhava

Kauhava on Suomen kaupunki, joka sijaitsee Seinäjoen seutukunnassa Etelä-Pohjanmaan maakunnassa. Kauhavalla asuu 17 202 henkilöä.

4.7.1 Kotisivut

Kotisivujen värit ja rakenne on hyvät. Värimaailma on selkeän sinivalkoinen, joka on jaettu erivärisillä laatikoilla asian mukaan omiin luokkiin. Käytetty fontti on hyvän kokoinen ja sitä on helppo lukea.

Kauhavan kotisivuilta pääsee lukemaan kouluruokailusta seuraavaa polkua pitkin:
Etusivu → Palvelut → Opetus ja koulutus → Ruokahuolto → Kouluruokailu.

4.7.2 Kouluruoka

Sivuilla kerrotaan perustiedot kouluruoasta, kuinka kouluateria kattaa noin kolmannes oppilaan päivittäisestä energiantarpeesta, sekä kerrotaan kuinka kouluruokailussa noudatetaan Valtion ravitsemusneuvottelukunnan antamia kouluruokasuosituksia vuodelta 2008. Sivuilta löytyy linkki ruokalistaan, se on kuuden viikon mittainen. Sivulla on myös kerrottu, mitä lisukkeita jokapäiväisellä kouluaterialla on tarjolla. Erityisruokavaliosta täytyy olla lääkärin antama todistus ja se on ilmoitettava keskuskeittiölle. Sivulla on yhteystiedot, jos haluaa lisätietoja kouluruokailusta. Ruokahuollosta on kerrottu, että ruoan valmistus tapahtuu kaupungin omana työnä. Kauhavan kaupungin ruokapalvelu toimii useammassa eri toimipisteessä. Valmistuskeittiöitä on Kauhavan ruokahuollossa viisi (5) kpl: Alahärmän keskuskeittiö, Härmän keskuskeittiö, Kauhavan keskuskeittiö, Korttesjärven keskuskeittiö sekä Ylihärmän keskuskeittiö. Jokaisesta keskuskeittiöstä on kerrottu yleisimmät tiedot ja annettu yhteystiedot.

4.8 Loviisa

Loviisa on Suomena kaupunki, joka sijaitsee Uudenmaan maakunnassa, 87 kilometriä Helsingistä itään. Loviisan väkiluku on 15 519 henkilöä.

4.8.1 Kotisivut

Sivujen rakenne on hyvin jäsenneilty. Asiat on luokiteltu hyvin ja selkeästi, sivulta on helppo löytää etsimänsä. Värimaailma on rauhallinen ja selkeä. Fontti on helppoluokista ja sitä saa itse vielä säädettyä suuremmaksi tai pienemmäksi oman mielen mukaan.

Loviisan kotisivulta tietoja kouluruoasta löytyy:

Loviisa → Palvelut → Opetus ja koulutus → Kouluruokailu.

4.8.2 Kouluruoka

Loviisan koulut on jaettu kahteen ryhmään, toiseen ruoka tulee Loviisan kaupungin keskuskeittiöltä ja toiseen ryhmään ruoan valmistaa ISS. Molempien ryhmien koulut on lueteltu sivulla ja molemmille löytyy oma kuuden viikon kiertävä ruokalista.

4.9 Lapua

Lapua on Suomen kaupunki, joka sijaitsee Etelä-Pohjanmaan maakunnassa. Kaupungissa asuu 14 650 henkilöä.

4.9.1 Kotisivut

Lapuan kotisivut on rakennettu hyvin, tiedon jäsentely ja sivun värimaailma on selkeä. Osa tekstistä voisi tosin olla vähän suuremmalla ja vahvemalla fontilla.

Kouluruoasta pääsee ottamaan selvää seuraavaa polkua pitkin:

Etusivu → Opetus ja sivistys → Perusopetus, 7-9 luokat → Ruokalista.

4.9.2 Kouluruoka

Lapuan sivulla on kerrottu kuuden viikon kiertävä ruokalista ja mainittu tarjolla olevat lisukkeet.

4.10 Kalajoki

Kalajoki on Suomen kaupunki, joka sijaitsee Kalajoen suulla, Oulun Eteläisessä, Pohjois-Pohjanmaan maakunnassa. Kaupungissa asuu v. 2010 Himangan kunnan kanssa tehdyn kuntaliitoksen jälkeen 12 625 ihmistä.

4.10.1 Kotisivut

Kalajoen kotisivulla pääsee heti valitsemaan, minkälaista tietoa on hakemassa. Etusivulla saa valita, ”matkailun” tai ”kaupungin”. Sivut ovat värimaailmaltaan selkeät ja rakenne on hyvä. Osa fontista on kuitenkin liian pientä.

4.10.2 Kouluruoka

Kouluruoasta ei sivuilla kerrota mitään. Sivuilla on annettu linkit jokaisen koulun omille sivuille, jota kautta kouluruoasta voi etsiä tietoa.

4.11 Hanko

Hanko on Suomen kaupunki Uudellamaalla Suomenlahden rannikolla. Se on Suomen eteläisin kunta. Hangossa on asukkaita 9 267.

4.11.1 Kotisivut

Värimaailma on vähän liian kirkas ja vaalea, joistakin kohdista on vaikea saada selvää. Fonttikokoa pystyy näilläkin sivuilla muuttamaan oman mielen mukaan. Rakenne sivuilla on hyvä ja helppolukuinen, asiat löytyvät hyvin.

Tietoa kouluruoasta saa:

Etusivu → Palvelut → Koulutus → Oppilashuolto.

4.11.2 Kouluruoka

Sivuilla oli kerrottu kouluruoasta vastaavien ravitsemisesimiesten yhteystiedot. Tarkemmin kouluruoasta ja ruokalistaista pääsi lukemaan jokaisen koulun omalta esittelysivulta.

4.12 Hausjärvi

Hausjärvi on Suomen kunta, joka sijaitsee Kanta-Hämeen maakunnassa. Hausjärven asukasluku on 8 866 ihmistä.

4.12.1 Kotisivut

Sivut ovat selkeät. Rakenne on hyvä, tiedot on hyvin jäsennelty ja järjestelty. Väri-maailma on sivulla selkeä, osa päiväyksistä voisi olla vahvemmalla fontilla. Sivulta löytää hyvin etsimänsä.

Kouluruoasta saa tietoa seuraavaa reittiä pitkin:

Hausjärvi → Koulutus → Kouluruokailu.

4.12.2 Kouluruoka

Hausjärven sivulla kerrotaan, että peruskoulun oppilaat saavat koulupäivänä aterian, joka sisältää lämpimän ruoan, salaatin tai leikkeleen, leivän, juoman ja rasvan. Sivulla kerrotaan myös, mille kouluille ruoka valmistetaan ja kuljetetaan yläasteen yhteydessä olevasta keskuskeittiöstä. Kahdella koululla on oma valmistuskeittiö. Erityisruokavali-ion saa terveydenhoitajan tai lääkärin antaman todistuksen perusteella. Yläasteen ja lukion oppilaille on tarjolla lakto-ovo-vegetaarinen kasvisvaihtoehto, mutta sen tarjoamiseen vaaditaan sitoutumista. Sivulla on nähtävissä ruokalista ja siitä kerrotaan, että se on kuuden viikon kiertävä lista, joka julkaistaan Internetissä, Etelä-Hämeen Lehdessä ja Aamupostissa. Ruoan menekkiä seurataan ja listaan tehdään muutoksia tarpeen mukaan. Yhteydenottoja varten sivulla on annettu yhteystiedot Hausjärven kunnan, Ruoka- ja siivouspalvelupäällikölle sekä yläaste/keskuskeittiö, ravitsemis-työnjohtajalle.

4.13 Suomussalmi

Suomussalmi on Suomen kunta, joka sijaitsee Kainuun maakunnan pohjoisosassa. Kunnassa asuu 8 813 ihmistä.

4.13.1 Kotisivut

Suomussalmen etusivulla voit rajata minkälaista tietoa olet etsimässä. Voit valita ”kuntalainen”, ”matkailija” tai ”yrittäjä”.

Kotisivuilla on hyvin maanläheiset värit, ne ovat selkeät ja helppolukuiset ja käyvät hyvin sivujen teemaan. Rakenteellisesti sivut ovat epäselvät, tieto on järjestelty sivuille hieman epäselvästi.

4.13.2 Kouluruoka

Sivulla ei tarjottu minkäänlaista tietoa kouluruoasta.

Sivuilta löytyi maininta ruoka- ja siivouspalvelusta ja yhteystiedot ruokapalvelupäällikölle. Palvelu on yleinen koko kunnalle, ei ollut erillistä viittausta kouluihin.

4.14 Pöytyä

Pöytyä on Suomen kunta, joka sijaitsee Varsinais-Suomen maakunnassa. Kunnassa asuu 8 569 ihmistä.

4.14.1 Kotisivut

Rakenne on hyvä, hieman yksinkertainen, asiat voisivat olla paremmin jäsennelty.

Tietoja on kuitenkin helppo etsiä, sivut ovat helppolukuiset. Värimaailma on selkeä ja fonttikoko on hyvä. Fonttikoko voi muuttaa haluamallaan tavalla suuremmaksi tai pienemmäksi.

Tietoa kouluruoasta saa seuraavaa reittiä pitkin:

Palvelut → Koulutus ja opiskelu → Koulujen yhteisiä tietoja.

4.14.2 Kouluruoka

Sivulla annetaan neljän viikon ruokalista ja sivulla on linkki lomakkeeseen, jossa tulee antaa tiedot erityisruokavaliota tarvitsevasta oppilaasta.

4.15 Laihia

Laihia on Suomen kunta Pohjanmaan maakunnassa Laihianjoen yläjuoksulla. Asukkaita Laihialla on 7 993.

4.15.1 Kotisivut

Kotisivujen rakenne on selkeä ja hyvin järjestelty. Tietoja on helppo lähteä etsimään. Sivujen värimaailma on osaltaan hyvä, mutta joissain kohti teksti häviää taustaan. Fonttikoko voisi olla vähän suurempi.

4.15.2 Kouluruoka

Kouluruokailusta ei sivulla anneta mitään tietoa. Sivulla on annettu linkki koulujen omille kotisivuille, joista voi katsoa löytyykö tietoja tai ottaa yhteyttä kunkin koulun rehtoriin tai opettajan huoneeseen, puhelinnumerot löytyvät kunnan sivulta.

4.16 Suonenjoki

Suonenjoki on Suomen kaupunki, joka sijaitsee Pohjois-Savon maakunnan länsiosassa. Kunnassa asuu 7 496 ihmistä.

4.16.1 Kotisivut

Kotisivuilla on selkeä ja hillitty värimaailma, teksti on vähän liian pienellä fontilla kirjoitettu ja osa tekstistä saisi olla vahvemalla fontilla. Rakenne on selkeä ja hyvin järjestelty.

Kouluruoasta löytyy tietoa:

Etusivu → Palvelut → Ruokapalvelut.

4.16.2 Kouluruoka

Sivulla kerrotaan, että arkipäivisin lounasruoan valmistus keskittyy keskuskeittiölle, mutta sen apuna toimivat myös koulujen keittiöt. Ruokapalvelutoiminnan kerrotaan perustuvan asiakaslähtöiseen ravitsemussuositukset huomioivaan palveluun. Sivulla on myös linkki Suonenjoen kaupungin ruokapalvelun laatimaan kuuden viikon ruoka-

listaan. Sivuilla on annettu yhteystiedot kolmen koulun keittiöihin sekä sivulta löytyy myös ruokapalvelupäällikön ja ruokapalveluesimiehen yhteystiedot.

4.17 Kemiönsaari

Kemiönsaari on Suomen kunta Varsinais-Suomessa. Kemiönsaarella asuu 7 075 ihmistä.

4.17.1 Kotisivut

Kemiönsaaren kotisivujen rakenne on selkeä. Tiedot on järjestelty hyvin ja niistä saa helposti selvää. Sivujen värimaailma on hyvä sekä teksti on fontiltaan selkeä ja helpolukuinen.

Kouluruoasta tietoa saa seuraavaa polkua pitkin:

Lapset ja koulutus → Koulut → Kouluruoka.

4.17.2 Kouluruoka

Kemiönsaarella ruokahuolto vastaa kaikista valmistus- ja jakelukeittiöistä hoitamalla hankinnat, ruokalistat, valmistuksen, kuljetuksen ja tarjoilun. Sivulla on linkki kahdeksan viikon kiertävälle ruokalistalle, ruokalistan vieressä on kuva keittäjistä työssään. Sivulla on myös kerrottu ruokahuoltopäällikön yhteystiedot.

Kemiönsaarella on myös mukana hankkeessa nimeltä ”kotona tehty”. Kuten nimestäkin voi päätellä, hankkeen tarkoitus on pyrkiä tarjoamaan mahdollisimman paljon omassa keittiössä valmistamia ruokia. Einesten ja muiden valmistus tuotteiden määrää pyritään vähentämään ja sitä kautta tarjota koululaisille mahdollisimman terveellistä ja ravintopitoista ruokaa.

4.18 Luoto

Luoto on pieni kunta, joka sijaitsee Kokkolan ja Pietarsaaren välillä Pohjanmaan maakunnassa. Kunnassa asuu 5 045 ihmistä ja se on yksikielisesti ruotsinkielinen. Sen asukkaista 92,2 prosenttia on ruotsinkielisiä ja 6,2 prosenttia suomenkielisiä.

4.18.1 Kotisivut

Luodon kunnan kotisivut ovat melko tyypilliset kunnan sivut. Etusivulta löytyy perustietoja ja ajankohtaista -osiot. Sivut ovat melko pelkistetyt ja etusivun kuvana toimii joutsen, hallitseva pääväri on sininen ja sivulta löytyy myös Luodon kunnan logo. Vaikka sivuilta ei paljoa asiaa löydy, siltikin tietojen etsiminen tuntuu hieman hankalalta, asiat on lajiteltu melko sekavasti. *Palvelut* palkin alta löytyy *koulutus*- sivu, josta löytyy perustietoa kouluista ja koulutuksesta muutenkin, tältä sivulta pääsee myös tutkimaan kunnan kouluruokailua.

4.18.2 Kouluruoka

Sivuilta ei löydy muuta tietoa kouluruokailusta, kuin viikoittaiset ruokalistat. Huomiointavaa on myös, että vaikka sivu on muuten suomenkielinen, ruokalistasivulle mentäessä kieli muuttuu automaattisesti ruotsinkieliseksi, mikä tosin on ymmärrettävää, koska kaupunkihan on yksikielisesti ruotsinkielinen. Ruokalistalla on siis vain kerrottu päivittäiset ruoat, erikoisruokavalioista ei lue mitään. Sivuilta ei myöskään löydy minikäänlaisia yhteystietoja, jos jotain kysyttävää heräisi. Ainoastaan Luodon kunnan yhteystiedot on kerrottu.

4.19 Pielavesi

Pielavesi on Suomen kunta, joka sijaitsee Pohjois-Savon länsiosassa, sen naapurikunta on esimerkiksi Iisalmi. Pielavedellä asuu 4889 ihmistä. Kunta on lähestulkoon kokonaan suomenkielinen.

4.19.1 Kotisivut

Pielaveden kunnan sivut ovat myös aika pelkistetyt ja sinisävyiset, etusivun kuvana toimii järvimaisema. Myös Pielaveden kunnan logo on näkyvillä. Sivuilta löytyy perustietoja asumisesta ja ajankohtaista -osio. Tieto on esitelty melko loogisessa järjestyksessä, joten tiedonhaku on helppoa.

Koulutussivuille pääsee *palvelut* -linkin kautta, josta löytyy myös kouluruokailu.

4.19.2 Kouluruoka

Sivulla kerrotaan, milloin ruokailu on ja opastetaan, että erikoisruokavaliot tarjotaan terveydenhoitajan tai lääkärin lausuntojen mukaisesti. Sivulla painotetaan myös hyviä ruokailutapoja ja toisten ihmisten huomioon ottamista hyvällä käytöksellä. ”Kouluruokailussa pyritään myös avartamaan kansallisten ja kansainvälisten ruoka- ja tapakulttuurien tuntemusta erilaisilla teematoteutuksilla. Ruokailun toteutus tukee osaltaan ympäristökasvatusta”. Näin sivuilla kerrotaan.

Keittiö sitoutuu oheiskasvattajana ohjaamaan oppilaita mm. TET -jakson puitteissa työn arvostukseen, vastuullisuuteen ja toisen huomioonottavaan käyttäytymiseen. Lopuksi sivuilta löytyy vielä yhteyshenkilön eli emännän yhteystiedot. Erikoista tosin on, ettei sivulta löydy edes linkkiä, josta pääsisi näkemään koulujen ruokalistoja.

4.20 Joutsa

Joutsa sijaitsee joka sijaitsee valtatie 4:n varressa Keski-Suomen maakunnassa. Kunnassa asuu noin 4 900 henkeä ja sen lähimmät kaupungit ovat Jyväskylä, Lahti, Heinola ja Mikkeli.

4.20.1 Kotisivut

Joutsan kotisivut noudattavat samaa kaavaa aiempienkin sivujen kanssa. Perusasiat on jaoteltu ja yleiskuva on selkeä, sivua koristaa kuva järvimaisemasta. Sivun väreinä on käytetty maanläheisiä värejä ja yritetty tuoda luontoa esille. Siltikin sivuista jää hieman tylsä vaikutelma.

4.20.2 Kouluruoka

Tietoa kunnan kouluista ja kouluruokailusta saa tosin etsiä tavallista pidempään. Loppujen lopuksi sivuilla esitellään vain Joutsan koulut ja lukukausi ajankohdat, kouluruokailusta emme löydä minkäänlaista mainintaa. Itse koulujen sivuilla mainitaan muutamalla sanalla perustietoja kouluruokailusta.

4.21 Ruovesi

Ruovesi on Suomen kunta, joka sijaitsee Pirkanmaan maakunnassa. Kunnassa asuu 4 848 ihmistä. Ruoveden naapurikunnat ovat Juupajoki, Orivesi, Tampere, Virrat ja Ylöjärvi. Tampereen keskustaan on matkaa 73 km. Ruovesi on lähes kokonaan suomenkielinen kunta.

4.21.1 Kotisivut

Ruoveden kunnan sivut vaikuttavat ensivilkaisulta melko sekavilta, mutta lähemmällä tarkastelulla huomaa niiden pitävän sisällään perusasioita kunnasta ja sen palveluista. Etusivua koristaa linnun kuva ja sivujen perusteemana muutenkin on luonto.

Koulutus löytyy *Sivistystoimi ja koulutus* palkin alta, josta *koulutoimi* ja koulujen ruokalistat.

4.21.2 Kouluruokailu

Koulujen ruokalistat löytyvät pdf -tiedostoina sivulta. Ruokalistoilla kerrotaan yksi pääruoka ja lisuke, alareunassa mainitaan myös jokaiselta aterialta löytyvä juoma ja näkkileipä. Ruokalista vaihtuu joka viikko. Erityisruokavalioista tai muutenkaan kouluruoan tärkeydestä ei mainita millään tavalla, yhteystiedot ovat myös melko puutteellisia, ainoastaan kunnan yhteystiedot löytyvät.

4.22 Vesilahti

Vesilahti on Suomen kunta, joka sijaitsee Pirkanmaan maakunnassa, sen naapurikuntia ovat esimerkiksi Nokia ja Pirkkala. Vesilahdella asuu noin 4439 ihmistä.

4.22.1 Kotisivut

Vesilahden kunnan sivut näyttävät viihdyttäviltä ja helposti luettavilta, asiat on esitelty loogisesti ja sivun värimaailma kuvineen miellyttävät silmää. Sivulla on laatikko, josta löytyy Ajankohtaista asiaa, tapahtumat ja ilmoitustaulu. Etuvisulla on myös vaihtuvaa diakuva, josta voi ihastella Vesilahden nähtävyyksiä. Vesilahden kunnansivut

on tehty nykyaikaiseksi. Opetustoimi sivut löytyvät helposti kunnan *Palvelut* -palkin takaa.

4.22.2 Kouluruokailu

Sivuilla on esitelty kunnan koulut ja opetussuunnitelmat, kouluruokailusta tai listoista ei löytynyt mitään tietoa. Kouluilla on käytössä sähköinen Wilma -järjestelmä, jossa ilmeisesti kerrotaan kouluruokailustakin enemmän. Wilma -järjestelmä tarvitsee kumminkin tunnukset, joten sinne ei pääse kuin koulun henkilökunta, oppilaat ja heidän vanhempansa. Eli toisin sanoen, muut kuntalaiset eivät pääse käsiksi koulun ruokapalveluihin tai ruokalistoihin.

4.23 Aura

Aura sijaitsee Varsinais-Suomen maakunnassa, Turun lähellä. Kunnassa on 3972 asukasta.

4.23.1 Kotisivut

Auran kunnan etusivulta löytyy kaunis luontokuva ja ajankohtaista tietoa kunnan tapahtumista sekä yhteystietoja. Sivun yläreunassa on perinteisesti tietoa palveluista, asumisesta ja koulutuksesta. Koulutus- osiosta löytyy luetteluna kunnan koulut ja tietoa mm. koulukyydeistä, myös Auran kunnalla on käytössä sähköinen Wilma -ohjelma, jonne pääsee vain koulun henkilökunta ja koulun oppilaat vanhempineen.

4.23.2 Kouluruokailu

Kouluruokailusta kunnan sivuilla mainitaan ainoastaan ruokalistat, jotka löytyvät pdf-tiedostoina. Ilmeisesti kouluruoasta kerrotaan enemmän Wilma -ohjelman sivuilla. Ruokalista on mainittu ja siellä on kerrottu päivän annos lisukkeineen. Erityisruokavalioidista ei löydy mainintaa. Ruokalistan yläkulmasta löytyy kuitenkin Ruokapalvelupäällikön puhelinnumero, josta saa tarvittaessa lisätietoja.

4.24 Paltamo

Paltamo on Suomen kunta, joka sijaitsee Kainuun maakunnan länsiosassa. Kunnassa asuu 3724 ihmistä ja se on lähestulkoon kokonaan suomenkielinen kunta.

4.24.1 Kotisivut

Paltamon kunnan sivut vaikuttavat melko moderneilta ja tyylikkäiltä. Perustietojen lisäksi voit halutessasi jakaa tietoa sosiaaliseen mediaan (facebook, twitter), muiden kuntien sivuilla emme tällaiseen mahdollisuuteen ole törmänneet. Sivulta löytyy myös reaaliaikainen sääpalvelu.

4.24.2 Kouluruoka

Opetus ja terveystiedot-sivulta pääsee tutkimaan kunnan kouluja ja lukuvuosikalenteria. Myös kouluterveydenhuollosta on kerrottu, mutta kouluruokailun info jää taas melko niukaksi. Sivulla ei kerrota sanallakaan kouluruokailusta. Jokaisen koulun sivulle löytyy linkki, mutta näilläkään sivuilla ei kouluruokailusta löydy tietoa. Paltamon kunnan tieto kouluruoasta keskittyy mahdollisesti taas koulujen omalla Wilma -ohjelmalle, johon kaikki kuntalaiset ei valitettavasti pääse.

4.25 Lappajärvi

Lappajärvi sijaitsee Etelä-Pohjanmaan maakunnassa, sen naapurikuntia ovat mm. Alajärvi, Kauhava ja Lapua. Lappajärvellä asuu 3 348 ihmistä.

4.25.1 Kotisivut

Lappajärven kunnan etusivulta löytyvät kunnan yhteystiedot, sekä pieni Tervetuloa Lappajärvelle -tervehdys. *Ajankohtaista asiaa* -osio on myös saanut etusivun paikan. Sivulta löytyy erilaista perustietoa kunnasta. Erikoisen sivusta tekee ns. diakuva, joka esittelee Lappajärven maisemia, se piristääkin ja on oikea väripilkku muuten niin samantapaisten kuntasivujen joukossa.

4.25.2 Kouluruoka

Opetus ja Koulutus- otsikon alta löytyvät kunnan kaikki koulut lukuvuoden työpäivät, muttei sanaakaan kouluruokailusta. Yritimme selata vielä muitakin kunnan sivuja, mutta edes ruokalistoja ei ole näkyvillä.

4.26 Hartola

Hartola on Suomen kunta, joka sijaitsee Päijät-Hämeen maakunnassa Itä-Hämeessä. Hartola lähikaupunkeja ovat Heinola, Lahti, Jyväskylä ja Mikkeli. Kunnassa asuu noin 3 171 ihmistä, joista lähestulkoon kaikki suomenkielisiä.

4.26.1 Kotisivut

Hartolan kunnan kotisivut ovat ensivilkkaisulta melko viihdyttävät, etusivulla on paljon valokuvia ja kunnanjohtajan kirjoittama pieni teksti Hartolasta. Sivuilta löytyy myös tapahtumakalenteri kunnan tapahtumista. Muuten sivuilta löytyy perustietoja kunnasta ja ajankohtaisia tapahtumia.

4.26.2 Kouluruoka

Tietoa kouluruokailusta saa tosin hakea, *Sivistys ja kulttuuripalvelut* otsikon alta löytyy koulut ja oppilaitokset, joista koulua klikkaamalla pääsee koulun omille sivuille. Sieltä löytyy pieni teksti kouluruokailun tärkeydestä, mutta esimerkiksi ruokalistoja ei löydy.

4.27 Lemi

Lemi sijaitsee Etelä-Karjalan maakunnassa Lappeenrannan vieressä Saimaan etelärannalla. Kunnassa asuu 3 086 ihmistä ja sen naapurikunnat ovat mm. Lappeenranta ja Savitaipale.

4.27.1 Kotisivut

Lemin kunnan sivut ovat melko tylsähköt aiempiin verrattuna, sivuilta löytyy perustietoja, mutta muuten asiaa on aika niukasti, eikä sivujen yleisilmekään erityisemmin säväytä eikä houkuttele.

4.27.2 Kouluruoka

Koulutuksesta löytyy tietoa *Asuminen* -otsikon alta, siellä esitellään kunnan koulut, vuoden työ- ja loma-ajat sekä lukuvuositedote. Sivulta löytyy myös linkit koulujen omille sivuille. Lukuvuositedotteessa esitellään perusasiaa opiskelusta, kouluruokailusta kerrotaan vain, että ruoka-allergioista on toimitettava kirjallinen todistus. Esimerkiksi ruokalistoja ei ole nähtävillä missään, eikä myöskään yhteystietoja.

4.28 Reisjärvi

Reisjärvi on Suomen kunta, joka sijaitsee Pohjois-Pohjanmaan maakunnan eteläosassa, sen naapurikuntina toimivat mm Haapajärvi ja Pihtipudas. Kunnassa on asukkaita 2966 ja se on lähes kokonaan suomenkielinen kunta.

4.28.1 Kotisivut

Reisjärven kunnan ensimmäisellä sivulla on kuva ilmeisesti kunnantalosta, jota klikkaamalla pääset tutustumaan kuntaan. Itse kotisivulta löytyy tarvittava perustieto, ajankohtaista -osio, yhteystietoja jne. Ulkoasultaan sivu vaikuttaa melko yksioikoiselta yhtä maisemakuvaa lukuun ottamatta, hallitsevana päävärinä toimii sininen.

4.28.2 Kouluruoka

Kunnan kouluista pääsee lukemaan *Palvelut* ja siitä *Sivistystoimi*-palkin kautta. Siellä on esiteltynä koulut ja niiden nettisivut, erillisinä pdf -tiedostoina löytyy tietoa mm. perusopetussuunnitelmasta. Kouluruokailusta ei näilläkään kunnan sivuilla kerrota mitään, ei edes ruokalistoja ole nähtävillä. Itse koulujen sivultakaan emme löydä tietoja.

4.29 Sulkava

Sulkavan kunta sijaitsee Etelä-Savon maakunnassa, sen naapurikuntina toimivat mm Juva ja Savonlinna. Kunnassa asuu 2 833 ihmistä.

4.29.1 Kotisivut

Sulkava on tunnettu Suomen soutuopitäjänä, joten sen kotisivuilta löytyy paljon erilaisista soutuinfoa ja valokuvia perustietojen lisäksi. Sivun rakenne on kuitenkin aseteltu loogisesti, niin että sivulla vierailija löytää etsimänsä.

4.29.2 Kouluruoka

Tietoa koulutuksesta löytyy *Asukkaat* ja sieltä *Peruspalvelu*- otsikkojen takaa. Sivulla on esiteltynä Sulkavan koulut ja pdf -tiedostoina lukuvuosikalenterit ja lukuvuositedotteet. Kouluruokailusta ei löydy itse kunnan sivuilta tai tiedotteista mitään.

4.30 Köyliö

Köyliö sijaitsee Satakunnan maakunnassa ja siellä asuu 2740 ihmistä. Köyliön naapurikuntia ovat Eura, Huittinen, Kokemäki ja Säkyliä.

4.30.1 Kotisivut

Köyliön kunnan sivut ovat melko perinteiset, yksinkertaiset ja tiedoltaan melko niukat. Perustiedot ja yhteystiedot löytyvät, mutta mitään ylimääräistä sivuilta ei löydy. Etusivua koristaa yksi maalaismaisemakuva.

4.30.2 Kouluruoka

Sivistystoimi-otsikon kautta pääsemme tutkimaan Köyliön koulujen tietoja. Sivulla on esitelty koulut ja vuoden työajat, myös yhteystiedot löytyvä sekä oppilasmäärät. Kouluruokailusta tietoa ei kuitenkaan löydy. Itse koulujen sivuilta löytyy ruokalista, mutta muuten tietoa on hyvin niukalti.

5 TULOSTEN YHTEENVETO

Valittujen kuntien kotisivujen sisältö ja tiedotus kouluruokailusta vaihteli paljon. Kunnan koko ei ollut suoraan verrannollinen sen sisältämään tietoon. Sivuja tutkiessa huomasimme, että kunnan kotisivujen ylläpitävän henkilöstön kiinnostus ja mediainnostus vaihtelee huomattavasti. Sivut olivat todella erilaisia, joidenkin kuntien sivuilla kouluruokailusta ei annettu minkäänlaista tietoa, kun taas joidenkin kuntien sivuilla oli todella laaja ja kattava tietoisuus kouluruokailusta ja sen tarkoituksesta.

5.1 Erityismaininnat kuntien sivuilta

Alla olevasta taulukosta (taulukko 1) voi helposti vertailla, miten tietoa löytyi kustakin kunnasta. Taulukossa on esiteltynä kaikki tutkittavana olleet kunnat. Kunnat ovat lueteltu suuruus järjestyksessä suurimmasta pienimpään. Taulukkoon 1 on kirjattu viisi (5) tärkeintä asiaa, joiden tulisi löytyä jokaisen kunnan sivuilta. Pidimme tärkeinä tietoina ruokalistan löytymistä, lisukkeista mainitsemista, ruoan valmistajan tietoja, ruokapalveluesimiehen yhteystietoja sekä tietoa siitä, miten toimia erityisruokavalio tapauksessa. Tiedot tuntuvat itsestään selviltä perustiedoilta, joiden olettaa löytyvän kaikilta kunnan sivuilta, mutta hajonta tietojen saatavuudesta oli suuri. Taulukkoon 1 on kirjattu myös erityismaininta jokaiselta kunnalta, mikä oli hyvää kunnan kotisivuissa tai tiedottamisessa kouluruoasta.

Kouluruokailusta puhuttaessa ruokalistaa pidetään tärkeimpänä ja se näkyy taulukostakin, sillä suurin osa kunnista on ilmoittanut sivuillaan ruokalistan. Muiden tietojen kohdalla hajonta on tasaista. Siitä käy hyvin ilmi, mitä kukin kunta pitää tärkeänä asiana tiedottaa.

5.1.1 Taulukko 1

Kunta	asukasluku	ruokalista X lisukkeet Y	ruoan valmistaja	yhteys- tiedot	erityisruoka- valiolomake	erityismaininta (hyvää kotisivussa / tiedoissa)
Espoo	56 824	X Y			X	kerrotaan kouluruoan tärkeydestä
Kotka	54 873		X			selkeät ja helppolukuiset kotisivut
Porvoo	49 028	X Y	X		X	kaupungin ravitsemustyöryhmän laatima laatukäsikirja
Nurmijärvi	40 719	X Y	X		X	selkeät kotisivut
Nokia	32 354	Y	X	X	X	pyritään kehittämään lasten maku- ja ruokailutottumuksia sekä opettamaan käytöstapoja
Mustasaari	19 012	X				ruokalista löytyy
Kauhava	17 202	X Y	X	X	X	ruokahuollosta paljon tietoa
Loviisa	15 519	X	X			selkeät kotisivut
Lapua	14 650	X Y				ruokalista löytyy
Kalajoki	12 625					rakenteeltaan hyvät kotisivut
Hanko	9 267			X		ravitsemisesimiesten yhteystiedot
Hausjärvi	8 866	X Y	X	X	X	lakto-ovo-vegetaarinen kasvisvaihto- ehto
Suomussalmi	8 813					etusivu on hyvä
Pöytyä	8 569	X			X	ruokalista löytyy
Laihia	7 993					kotisivujen rakenne on helppo luki- nen
Suonenjoki	7 496	X	X	X		hyvin kerrottu ruokapalvelutoimin- nasta
Kemiönsaari	7 075	X	X	X		”kotona tehty” hanke
Luoto	4 966	X				ruokalista löytyy
Pielavesi	4 926			X	X	sivuilla painotetaan hyviä ruokailuta- poja ja käytöstä
Joutsa	4 898					yleiskuva on selkeä
Ruovesi	4 868	X Y				ruokalista löytyy
Vesilähti	4 437					miellyttävät kotisivut
Aura	3 971	X		X		ruokahuoltopäällikön yhteystiedot
Paltamo	3 743					melko modernit kotisivut
Lappajärvi	3 383					etusivun diakuva
Hartola	3 205					melko viihdyttävät kotisivut
Lemi	3 059				X	Maininta erityisruokavalion ilmoitta- misesta
Reisjärvi	2 961					_____
Sulkava	2 844					kotisivujen rakenne looginen
Köyliö	2 750	X				koulujen sivulta löytyy ruokalista

5.2 Tiivistelmä

Alla oleva Taulukko 2 esittää jäsennellysti tiivistetyn yhteenvedon Taulukko 1 tiedoista koskien pelkästään kouluruokaa, ei rakennetta ja visuaalisuutta. Taulukko 2 on jaettu kolmeen eri tasoon, kouluruokailusta saadun tiedon määrän mukaan (ei yhtään, vähän, paljon). Jokaisen tason kohdalle on kirjattu monta kuntaa se pitää sisällään. Lopuksi teimme vielä yhden tason, jossa on kerrottu ideaalitalanne, millaiset hyvien sivujen tulisi olla.

5.2.1 Taulukko 2

Taso 1. Kunnat, joissa ei ole esitetty mitään kouluruoasta.	Valituista kunnista kymmenessä (10) ei kerrottu mitään kouluruoasta.
Taso 2. Kunnat, jossa kerrottiin vähän, mitä.	Kolmessatoista (13) kunnassa oli kerrottu jotain kouluruoasta. Ruokalista oli mainittu melkein kaikissa, hajontaa oli ruoan valmistajan, yhteystietojen sekä erityisruokavaliolomakkeen maininnassa.
Taso 3. Kunnat, joissa kerrottiin paljon.	Seitsemässä (7) kunnassa oli kerrottu pääpiirteittäin kaikki oleellinen tieto.
Ideaalitaso. Millaiset sivujen pitäisi olla. esimerkki kunta: Kauhava (www.kauhava.fi)	Kunnan sivuilla on kerrottu laajasti kouluruokailusta. Sivuilla oli kerrottu kaikki oleellinen kouluruokailusta, se täytti kaikki vaaditut kriteerit. Lisäksi sivuilla oli kuvia eri ruokahuolto pisteistä ja henkilökunnasta työssään.

6 JOHTOPÄÄTÖKSET

Isoin asia, mikä herätti huomiota, oli monien kuntien ohjaus suoraan tutkimaan koulujen omia sivuja. Kunnat eivät ota asiakseen ilmoittaa koulujen sisäisiä tietoja, vaan jättää sen koulun omien kotisivujen päivittäjien tehtäväksi.

Koulujen omilta kotisivuilta pystyi lukemaan tietoja koulusta, mutta monilta sivuilta kouluruokailua koskevat tiedot olivat sielläkin suljettu. Niitä pääsee tutkimaan vain oppilaat ja heidän vanhempansa sekä opettajat omilla tunnuksillaan, sillä suurin osa tiedoista löytyy Wilma -ohjelmasta. Tässä käykin ilmi, että ainoastaan koulussa kävijöiden odotetaan olevan kiinnostuneita kouluruokailusta.

Kehittämissideoina voisimme mainita saatujen tulosten ja kuntien kotisivujen tutkimisen perusteella, että erityisruokavalio ja yleiset allergiat voitaisiin huomioida paremmin nettisivuilla. Toisena asiana mietimme, jos kouluruokailusta puhetta jatkettaisiin ja vietäisiin eteenpäin, kunnatkin saattaisivat alkaa panostamaan tiedottamista kouluruokailusta enemmän omilla sivuillaan.

LÄHTEET

Hatva, Anja 1998. Esteettinen ja toimiva verkkojulkaisun ulkoasu, Helsinki, Edita.

Lincoln, Rice, S. 2009. Mastering Web 2.0. Transform your business using key web-site and social media tool. London, Kogan Page.

Ruokatieto, Uutinen.

http://uutiset.ruokatieto.fi/WebRoot/1043198/X_Uutistenhallinta-2-1-palsta_uusi.aspx?id=1226904

Laine, Katja 2010. Internet-sivujen visuaalisuus, Mamk, opinnäytetyö.

http://publications.theseus.fi/bitstream/handle/10024/23626/Laine_Katja.pdf?sequence=1

Länsi-Savo, 21.2.2012. Mamk ja VTT parantavat kouluruoan arvostusta.

<http://www.lansi-savo.fi/uutiset/1%C3%A4hell%C3%A4/mamk-ja-vtt-parantavat-kouluruoan-arvostusta>

<http://www.parempaakouluruokaa.fi>

<http://www.kouluruokadiplomi.fi>

Suomen kunnat.

<http://www.kunnat.fi>

Otos ja otantamenetelmät: ositettu otanta.

<http://www.fsd.uta.fi/menetelmaopetus/otos/otantamenetelmat.html>

<http://www.nokiankaupunki.fi/>

<http://www.porvoo.fi/>

<http://www.nurmijarvi.fi/>

<http://www.mustasaari.fi/fi/default.aspx>

<http://www.kauhava.fi/>

<http://www.loviisa.fi/>

<http://www.lapua.fi>

<http://www.kalajoki.fi/>

<http://www.hanko.fi>

<http://www.hausjarvi.fi/Hausjarvi/>

<http://www.suomussalmi.fi/>

<http://www.poytya.fi/>

<http://www.laihia.fi/>

<http://www.suonenjoki.fi/>

<http://www.kemionsaari.fi/fi/>

<http://www.espoo.fi>

<http://www.kotka.fi>

<http://www.larsmo.fi/>

<http://www.pielavesi.fi/Suomeksi.iw3>

<http://www.joutsa.fi>

<http://www.ruovesi.fi/>

<http://www.vesilahti.fi/>

<http://www.aura.fi/>

<http://www.paltamo.fi/>

<http://www.lappajarvi.fi/>

<http://www.hartola.fi/malleja/1a/sivu2.asp?valikko=1>

<http://www.lemi.fi/>

<http://www.reisjarvi.fi/>

<http://www.sulkava.fi/>

[http://www.koylio.](http://www.koylio)

LIITE 1.
TAULUKKO

1. Rakennetaulukko
10 000 – 19 999

<u>Kunta</u>	väestömäärä	kohderyhmä	rakenne	visuaalisuus	sisältö	loogisuus
Mustasaari	19 012					
Kauhava	17 202					
Loviisa	15 519					
Lapua	14 650					
Kalajoki	12 625					

